

Rödl & Partner

NEWSLETTER SLOVENSKO

TVORÍME ZÁKLADY

Vydanie:
jún 2022

Informácie z oblasti práva, daní a ekonomiky na Slovensku

www.roedl.net/sk | www.roedl.com/slovakia

V tomto vydaní si prečítate:

→ Právo

- Zavedenie elektronického oznamovania pracovnej neschopnosti
 - Centrálny register účtov
-

→ Dane

- Daňová uznateľnosť úrokov z úverov (pravidlá nízkej kapitalizácie) – pripravovaná novela
-

→ Ekonomika

- Zmena výšky stravného od 1. mája 2022

→ Právo

Zavedenie elektronického oznamovania pracovnej neschopnosti

Národná rada Slovenskej republiky dňa 24. marca 2022 schválila novelu zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Jednou z viacerých zmien, ktoré prináša najnovšia novela, je aj zavedenie tzv. elektronickej pracovnej neschopnosti (PN), čo je významná zmena, ktorá sa dotkne aj zamestnávateľov.

V súčasnosti vznik dočasnej pracovnej neschopnosti musí potvrdiť ošetrojúci lekár na tlačive, ktoré zamestnanec následne doručí zamestnávateľovi a ten do Sociálnej poisťovne. Od 1. júna 2022 však bude do praxe postupne zavedená elektronická PN – potvrdenie o pracovnej neschopnosti, ktoré v elektronickom systéme potvrdí lekár a zamestnávateľ sa o pracovnej neschopnosti zamestnanca následne dozvie prostredníctvom oznámenia zo Sociálnej poisťovne. Proces prenosu tejto informácie zabezpečí Národné centrum zdravotníckych informácií prostredníctvom elektronického systému. Cieľom zavedenia elektronického záznamu o dočasnej pracovnej neschopnosti je zjednodušenie administratívy a zrušenie povinnosti zamestnanca fyzicky doručiť potvrdenie zamestnávateľovi. Pacient bude mať napriek tomu možnosť požiadať lekára o vystavenie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti v listinnej podobe.

Prvý rok od zavedenia elektronickej PN bude prechodným obdobím, počas ktorého bude v platnosti duálny systém, keďže bude súčasne platiť papierová aj elektronická forma oznamovania pracovnej neschopnosti. Všeobecní lekári teda budú môcť vystavovať elektronické ako aj papierové potvrdenia o pracovnej neschopnosti až do 31. mája 2023.

Na elektronickú PN budú okrem toho prechádzať postupne najskôr všeobecní lekári, gynekológovia a od roku 2024 aj špecialisti.

Podľa aktuálne platnej právnej úpravy zákona o zdravotnej starostlivosti môže dočasnú práceneschopnosť potvrdzovať všeobecný lekár (ktorým je všeobecný lekár pre dospelých alebo pediater), lekár so špecializáciou v odbore gynekológia a pôrodníctvo alebo nemocničný lekár.

V prípade, ak vznikne dočasná práceneschopnosť v dôsledku diagnózy určenej lekárom špecialistom (okrem gynekológa), práceneschopnosť môže potvrdiť len všeobecný lekár. To predstavuje záťaž navyše pre zamestnanca, pretože si musí po potvrdení o pracovnej neschopnosti od špecialistu vyžiadať potvrdenie i od všeobecného lekára. Podľa novej úpravy začnú od 1. januára 2024 potvrdzovať pracovnú neschopnosť elektronicky už aj všetci lekári špecialisti.

Kontakt pre ďalšie informácie:

Zuzana Bzdúšková
Advokát (SK)
T +421 2 5720 0400
zuzana.bzduskova@roedl.com

Centrálny register účtov

Dňa 1. mája 2022 vstúpil do účinnosti zákon č. 123/2022 Z.z. o centrálnom registri účtov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**Zákon o centrálnom registri účtov**“).

Na základe vyššie uvedeného zákona sa zriaďuje centrálny register účtov. Tento register predstavuje informačný systém verejnej správy,

ktorý sa vedie na účel uľahčenia prístupu oprávnených orgánov (napr. orgánov činných v trestnom konaní alebo súdov na účel trestného konania) k údajom o účtoch a bezpečnostných schránkach vedených alebo prenajímaných na území Slovenskej republiky.

Zriadením centrálného registra účtov sa má dosiahnuť rýchly, bezpečný a pritom jednoduchý spôsob získavania informácií o majiteľoch alebo disponentoch účtov/bezpečnostných schránok ako aj o ich konečných užívateľoch výhod. Využitie dát z centrálného registra účtov by malo byť predpokladom pre následné zaistenia majetkov a výnosov pochádzajúcich z trestnej činnosti ako aj pre účinné predchádzanie, odhaľovanie a vyšetrovanie niektorých druhov trestnej činnosti (napr. trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti, trestného činu skrátenia dane a poisťného, a pod..).

Prevádzkovateľom centrálného registra účtov bude Ministerstvo financií Slovenskej republiky, pričom zapisovanými údajmi do tohto registra budú nasledovné údaje: identifikačné údaje finančnej inštitúcie, ktorá vedie účet alebo prenajíma bezpečnostnú schránku, dátum založenia účtu/začatia prenájmu bezpečnostnej schránky, číslo účtu a IBAN (ak bol pridelený), jednoznačné označenie bezpečnostnej schránky, identifikačné údaje klienta, identifikačné údaje konečného užívateľa výhod klienta, dátum vzniku a zániku oprávnenia klienta na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte, dátum zrušenia účtu/ukončenia prenájmu bezpečnostnej schránky.

Hore uvedené údaje budú povinné zasielať do centrálného registra účtov finančné inštitúcie (napr. banky, platobné inštitúcie, obchodníci s cennými papiermi), ktoré zároveň budú zodpovedať za správnosť a úplnosť údajov, ktoré do tohto registra poskytnú.

Údaje z centrálného registra účtov budú poskytované, ako už bolo uvedené vyššie, oprávneným osobám. Nimi sú napríklad orgány činné v trestnom konaní, súdy na účel trestného

konania, Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Kriminálny úrad finančnej správy alebo aj samotné Ministerstvo financií SR v súvislosti s uplatňovaním medzinárodných sankcií).

Fyzická osoba má právo na informácie a prístup k osobným údajom, ktoré sú o nej uchovávané v centrálnom registri účtov podľa nariadenia GDPR okrem informácie o tom, ktorému oprávnenému orgánu a kedy boli poskytnuté údaje uchovávané o nej v tomto registri (a to 5 rokov od ich poskytnutia oprávnenému orgánu). Právnická osoba má právo raz ročne sa bezplatne oboznámiť s informáciami, ktoré sú o nej uchovávané v centrálnom registri účtov, a to v rozsahu ako pri fyzickej osobe.

Dohľad nad plnením povinností finančných inštitúcií a centrálného depozitára cenných papierov pri poskytovaní údajov do centrálného registra účtov bude vykonávať Národná banka Slovenska. Za nespĺnenie si povinnosti vyplývajúcej zo Zákona o centrálnom registri účtov môže byť finančnej inštitúcii uložená peňažná pokuta v rozsahu od 10.000 € do 1.000.000 € v závislosti od povahy správneho deliktu.

Podľa Zákona o centrálnom registri účtov uvedie Ministerstvo financií SR centrálny register účtov do prevádzky 1. januára 2023. Aktuálne má Ministerstvo financií SR povinnosť vydať do 1. júla 2022 všeobecne záväzný právny predpis, ktorým sa majú ustanoviť podrobnosti o zasielaní údajov do centrálného registra účtov. Následne do 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti uvedeného vykonávacieho predpisu budú finančné inštitúcie, Národná banka Slovenska a centrálny depozitár cenných papierov povinné zaslať do centrálného registra účtov správne a úplné údaje o účtoch/bezpečnostných schránkach existujúcich ku dňu zaslania údajov ako aj údaje, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli od 1. januára 2018, ak ich evidujú vo svojich systémoch.

Kontakt pre ďalšie informácie:

Lenka Valková
Advokát (SK)
T +421 2 5720 0400
lenka.valkova@roedl.com

→ Dane

Daňová uznateľnosť úrokov z úverov (pravidlá nízkej kapitalizácie) – pripravovaná novela

V súčasnosti limitujú pravidlá nízkej kapitalizácie úrokové náklady, ktoré vznikajú z prijatých úverov a pôžičiek od závislých osôb. Základňou pre výpočet daňovo uznaných úrokových nákladov je účtovný výsledok hospodárenia zvýšený o účtovné odpisy a úrokové náklady (EBITDA). Daňovo uznaným výdavkom sú tie úrokové náklady od spriaznených osôb, ktoré neprevýšia 25% zo sumy uvedenej základne.

V uvedenej oblasti by malo dôjsť k významným zmenám. Ministerstvo financií SR publikovalo predbežnú informáciu k pripravovanej novele Zákona o dani z príjmov, ktorou má dôjsť k zmene pravidiel nízkej kapitalizácie v dôsledku implementácie smernice Rady (EÚ) č. 2016/1164 (tzv. smernica ATAD 1) najneskôr do roku 2024.

→ Navrhované úpravy

Navrhované právne úpravy chcú rozšíriť uplatnenie pravidiel nízkej kapitalizácie na všetky úrokové náklady, teda aj na úroky z úverov poskytnutých nezávislými osobami. Ďalej by sa pri posudzovaní výšky daňovej uznateľnosti úrokov mali brať do úvahy čisté úrokové náklady – t. j. úrokové náklady prevyšujúce úrokové príjmy (netto princíp). Zmeniť sa má taktiež základňa pre obmedzenie výšky čistých úrokových nákladov, ktorou by mal byť základ dane zvýšený o daňové odpisy a čisté daňové náklady na prijaté úvery a pôžičky (tzv. „daňová“ EBITDA). Hoci predbežná informácia neuvádza hranicu daňovej uznateľnosti úrokov, v zmysle smernice by malo ísť o 30% z daňovej EBITDA.

Nakoľko predbežná informácia k navrhovaným zmenám neobsahuje plné znenie pripravovanej novely, môže byť aj vzhľadom na vznesené pripomienky a prebiehajúci legislatívny proces finálna právna úprava odlišná od doposiaľ prezentovaného návrhu. V tejto súvislosti ostávajú otvorené nasledovné možné zmeny v pravidlách nízkej kapitalizácie:

- Aplikácia pravidiel de minimis – smernica umožňuje stanovenie výnimky, v rámci ktorej by bolo možné bez obmedzenia odpočítať náklady na prijaté úvery a pôžičky až do výšky 3.000.000 EUR.
- Uplatnenie výnimky pre daňovníkov, ktorí sú súčasťou konsolidovaného celku pre účtovné účely, podľa ktorej by testovali uznateľnosť

nákladov na základe kritéria pomeru vlastného imania k majetku alebo skupinového EBITDA testu.

- Smernica umožňuje stanovenie výnimky, v rámci ktorej by sa zrušilo obmedzenie daňovej uznateľnosti úrokov pre samostatné subjekty, t. j. pre daňovníkov, ktorí na účely finančného účtovníctva nie sú súčasťou konsolidovanej skupiny a nemajú žiadny prepojený podnik ani stálu prevádzkareň.
- Možnosť prenesenia daňovo neuznaných úrokových nákladov do budúcich zdaňovacích období, resp. možnosť spätného uplatnenia úrokových nákladov v predchádzajúcich obdobiach.
- Možnosť vylúčenia finančných inštitúcií z aplikovania pravidiel nízkej kapitalizácie.

O schválení novely zákona o dani z príjmov týkajúcej sa pravidiel nízkej kapitalizácie Vás budeme priebežne informovať. Vzhľadom na možné daňové dôsledky vyplývajúce z uvedených zmien Vám odporúčame sa danej téme venovať a prípadne zvážiť jej dosah na efektívne zdanenie Vašej spoločnosti.

Kontakty pre ďalšie informácie:

Petra Levková
Daňový poradca (SK)
T +421 2 5720 0400
petra.levkova@roedl.com

→ Ekonomika

Zmena výšky stravného od 1. mája 2022

Od 1. mája 2022 boli upravené sadzby stravného na služobných cestách v rámci Slovenskej republiky. Sadzby boli upravené na základe opatrenia č. 116/2022 Z.z. o sumách stravného, ktoré vydalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny.

Od 1. mája 2022 sú v platnosti nasledovné sadzby stravného v rámci SR:

- pre časové pásmo 5 hodín až 12 hodín trvania pracovnej cesty platí sadzba 6,00 €,
- pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín trvania pracovnej cesty platí sadzba 9,00 €,
- pre časové pásmo nad 18 hodín trvania pracovnej cesty platí sadzba 13,70 €.

V nadväznosti na uvedené úpravy dochádza k zmene aj vo výške minimálnej stravovacej poukážky, ktorá sa zvýšila na 4,50 €.

Kontakty pre ďalšie informácie:

Ján Beleš
Associate Partner
Hlavný účtovník
T +421 2 5720 0400
jan.beles@roedl.com

Tiráž

Vydávateľ:
Rödl & Partner
Lazaretská 8
811 08 Bratislava
T +421 2 5720 0411
www.roedl.net/sk
www.roedl.com

Zodpovedný za obsah:
Tatiana Klčová
tatiana.klcova@roedl.com

Layout/rozvrhnutie:
Tatiana Klčová
tatiana.klcova@roedl.com

Tento Newsletter je nezáväzný a slúži na všeobecné informačné účely. Nejedná sa o právne, daňové ani obchodné poradenstvo, ani nemôže nahradiť individuálne poradenstvo. Pri vytváraní Newsletter-u a informácií, ktoré obsahuje, sa Rödl & Partner vždy snaží dbať na maximálnu možnú starostlivosť, avšak Rödl & Partner nenesie zodpovednosť za správnosť, aktuálnosť a úplnosť informácií. Obsiahnuté informácie nesúvisia s konkrétnou situáciou jednotlivca alebo právnickej osoby, preto je v konkrétnych prípadoch potrebné využiť odborné poradenstvo. Spoločnosť Rödl & Partner nepreberá zodpovednosť za rozhodnutia čitateľa na základe tohto Newsletter-u. Obráťte sa na našich zamestnancov, radi Vám pomôžu.

Celý obsah Newsletter-u a odborné informácie sú duševným vlastníctvom spoločnosti Rödl & Partner a sú chránené autorskými právami. Používatelia si môžu tlačiť, kopírovať alebo rozmnožovať obsah Newsletter-u len pre svoje vlastné potreby. Akékoľvek zmeny, duplikáty, distribúcia alebo verejná reprodukcia obsahu alebo jeho častí, bez ohľadu na to, či sú online alebo offline, si vyžadujú predchádzajúci písomný súhlas spoločnosti Rödl & Partner.